

Ljubljansko žensko učiteljsko in učiteljske hčere.

Učitelju-očetu dela največ skrbi vzgoja njegovih otrok, kar je spričo njegovega gmotnega položaja popolnoma umljivo. Koliko je treba pritrgovanja in stradanja, da privede učiteljo-oče svojega otroka do kosa kruha, to ve le tisti, kdor je to sam izkusil. Kdor učiteljev-očetov ima za učiteljske godno hčerko, si vsak prizadeva, da bi jo spravil vanje. Večkrat se je pa že pripetilo, da niso bile učiteljske hčere sprejete v ljubljansko žensko pripravnico, medtem ko so hčerke bolj situiranih staršev dobile v to izobraževališče odprta vrata. Kje je to utemeljeno, nam ni znano. Toda že z ozirom na žalostni gmotni položaj učiteljstva bi morale imeti učiteljske hčere pri sprejemu na učiteljske vsaj toliko prednosti, kakor je imajo uradniške hčere. Tako je učiteljo-oče dostikrat primoran, da pošlje svojega otroka v Gorico ali Maribor, kar mu povzroča toliko več bridkosti in težav, ako je ta učiteljo-oče v Ljubljani a ne more spraviti svoje hčere v ljubljansko pripravnico. Znani so nam taki slučaji, ki zbuja v prizadetih krogih sumnjo, da vlada do učiteljskih hčera neka mrznja, ki ne tepe samo otroka, ampak tudi očeta in mu napravlja življenje žalostno in trpljenja polno. Ali naj tudi taki slučaji služijo v dokaz, da nimajo src?

»Slovenec« v zadregi. Tudi prečastitemu prijatelju »Slovenec« se pripeti, da pride v zadrego. A navihaneč si zna pomagati tudi iz takih neprilik. Ker ne more našemu tovarišu Jelencu do živega, se je lotil njegovega imena, in naš Jelenc se imenuje po »Slovenčevih« milosti — jelenec. Zakaj? Zato, ker se je Jelenc vedel dostojno in taktno, ko se je deželni šolski nadzornik ob slavnostni zatvoritvi šolske razstave dotaknil »nepremišljenih elementov«, ki so prepredili zborovanje deželne učiteljske skupščine. Vsak olikan človek ve, da ni bil tamkaj prostor, kjer bi se dalo reagirati na opazko gospoda nadzornika. Kak »Slovenčev« neotesanec bi se sicer zagnal tudi na takem mestu in ob taki priliki v g. Levca, da bi tem jasnejše dokazal svojo cigansko oliko. Izobražen napredni slovenski učitelj pa zna čuvati takt in dostojnost in ko bi bil tudi levje nature, kakor ironično namigava »Slovenec«. — Sploh pa je bilo Jelencu nemogoče odgovarjati g. nadzorniku, ker ni bil v dvorani, ampak zunaj na hodniku. Dalo bi se sicer kričati tudi od tamkaj, a človek bi moral imeti oliko »Slovenčevih« pristašev. Ko bi pa bil g. Jelenc v dvorani, bi gotovo storil kaj takega, kar bi ne udarjalo dostojnosti v obraz, kar bi pa gotovo umesten odgovor na imenovano opazko. Ker se je začel »Slovenec« tako lepo baviti z živalstvom, naj pazi, da mu ne uide v prečastito redakcijo preveč oslov in trotov!

Železniški vozni red. Ravnatelj Črnivec je gotovo modro ukrenil, da je uvrstil med drugo praktiško snov v svoji računici, 3. zvezek, tudi vozni red; vendar pa je seznam raznih postaj i t. d. tako kratek, da se otroci nikakor ne bodo mogli temeljito poučiti o njegovem bistvu. Zato je potrebno, da eden izmed naših trgovcev s šolskimi potrebščinami priredi slovenski železniški vozni red, primeren našim razmeram, na velikem trdnem papirju v obliki lepaka po kolodvorih. Druga naša želja pa je, da se prilepijo čim prej poleg nemških vozni redov tudi slovenski na vseh onih železniških postajah, ki stoje na slovenskih tleh, zakaj le na ta način bo imel šolski pouk šele praktiški pomen. Za to naj se pobrigajo naši poslanci pri dotičnih železniških ravnateljstvih, ki bodo morala upoštevati njih zahtevo, ker je pravična in nujno potrebna.

Klerikalna olika. Na Gorenjskem je kraj, kjer poganja klerikalizem najbujnejše cvetove. Učitelj dotičnega kraja je dobil to-le pismo, ki je najlepši dokaz klerikalne olike: Počaki hudič, bom že jest teb po kazov kaj se toprav mo je otroke štrafvat zapirat pa tudi tepeš jih daše jest ne morejo pridit deso tako lačni de bojo vsi zbo leli sej ne boš naredil nič kakor če bitidoživel bite noč in dan kleli pa neboš le dobro me za merki koga ti povem dete bom že jest spravil dol v ta spodne demžale sčeveš ke so če pa ne veš ti pa jest povem de te bo hudič uzev pa tebo nesel dol v pekel pa le priprav se, de te bom v smar til če te ne bom dru gač mogel te bom pa ponoč v strelil pa tako gvišno kakor

je boh v nebesih pa hudič v peklu s koz okno če ne drugod Adija s hudicam ne zbogam — Pripominjamo, da je tu navedena blodnja o pretepanju popolnoma zlagana. Ali bi ne kazalo takega klerikalnega suroveža nekoliko pripreti, da bi se malo izpokoril in si ohladil jezo? Dobro bi bilo tudi, da se mu malo navijejo ušesa, ker tako neusmiljeno trpinči materni jezik!

Poročil se je vodja ljudske šole v Postojini, g. Ferdo Juvanec, z gosdič. Josipino Fortunio, bivšo učiteljico v Cerknici. Iskreno čestitamo!

Tragična smrt. Tovarišu Et. Ks. Troštu na Igu je umrla na zastrupljenju krvi hčerka Gabrijele. V nogo jo je pičil mrčes, in padlo je mlado življenje. Odkritosrčno sožalje!

Umrl je v Inomostu upokojeni ravnatelj c. kr. učiteljskega v Gorici, šolski svetovalec Franc Hafner, vitez Franc Jožefovega reda, v starosti 76 let.

G. Likar, trgovec v Gorici, razpošilja goriškemu učiteljstvu to-le okrožnico: Velecenjeno učiteljstvo! Narodna dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da po svoji moči podpira naše narodne zavode in podjetja, ker od teh je odvisen obstanek in napredek našega naroda. Uvaževaje te razmere, sem storil v tem oziru vedno rad in povsodi, kolikor mi je bilo mogoče, in tudi zanaprej hočem izpolnjevati to narodno dolžnost po svoji moči. Ker pa je moja podpornost odvisna od uspehov mojega trgovskega podjetja, sem uredil to zadevo tako, da bodem dajal svojim odjemnikom ob točnem plačevanju za vsakih 5 K enkratnega kupila posebne lističe, katere bodem potem odkupoval po 10 vinarjev od društev ali zavodov, ki dobijo te lističe od mojih odjemnikov in jih predložijo meni. S tem hočem posebno še velecenjenemu učiteljstvu dati priliko, da dobi do 100 K na leto za svoj konvikt, ako mi izvoli kolegijalno naklanjati naročila šolskih potrebščin, katere dobi pri meni gotovo tako dobre, in ceno, kakor kjersibodi.

Izpraznjeno učiteljsko mesto je na šestrazredni ljudski šoli v Šmarjeti pri Ptujju. Prošnje naj se vlagajo do 30. septembra t. l. na krajni šolski svet v Šmarjeti, pošta Možganjci.

Razgled po šolskem svetu.

— **Laški šolski vrtec pri Barki.** »Lega« otvori v kratkem novo trdnjavo pri Barki, naperjeno proti Slovincem. Šolski vrtec pri Barki je prav nevarna laška vaba za slovenske otroke. Zaradi klerikalne politike v »Šol. domu« ne morejo v Gorici delati proti »Legi«, kakor bi lahko, zato pa le apelujemo na starše, naj nikar ne oddajajo otrok Lahom v roke, ker se odtujijo in izpridijo! Zavednejši ljudje naj vplivajo na starše v takem smislu!

— **V korist učiteljstvu.** Dogodil se je redek slučaj. Knez Jurij Meinški na Nemškem ni hotel sprejeti 100.000 mark, ki so mu z njimi hoteli povišati civilno listo. Knez je odklonil denar in ga daroval za izboljšanje učiteljskih plač. Ali je še kje knez, ki je temu enak?

— **Proti pušenju.** Češki deželni šolski svet je odredil: 1. Pušenje je treba učencem ljudskih in meščanskih šol najstrožje zabraniti. Kjer imajo na takih šolah disciplinarne predpise je treba to prepoved uvrstiti vanje. Učenci, ki se pregreše proti tej prepovedi, se morajo kaznovati s kaznimi, ki jih dopušča šolski in učni red. 2. Okrajni šolski sveti naj pozovejo učiteljstvo, da pri vsaki ugodni priliki poučujejo mladino o kvarljivosti pušenja. 3. Mestne šolske svete je treba pozvati, da čvrsto podpirajo učiteljstvo pri prizadevanju, da odvrne mladino od pušenja. 4. V šolski zgradbi je opustiti pušenje v vseh prostorih, izvzemši v onih, ki so odločeni za privatno porabo. 5. Mestne in okrajne šolske svete je treba pozvati, da naprosijo različne korporacije in društva, ki prirejajo poljudna predavanja, da posvečajo tudi temu prizadevanju svojo pažnjo.

— **V Sarajevu** ustanove s prihodnjim šolskim letom državno nižjo realko.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 2056.

Kranjsko.

S 1. novembrom 1905 je s postavnimi prejemki na novo ustanovljeni dvorazredni ljudski šoli v Voklem pri Kranju definitivno

zasesti službo nadučitelja s prostim stanovanjem in ob istem času se eventualno tudi odda služba drugega učitelja definitivno ali tudi začasno.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

Zadostno opremljene prošnje je vlagati službenim potom do 1. oktobra 1905 pri podpisnem uradu.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranju, dne 7. septembra 1905.*)
Za predsednika: Ekel m. p.

Št. 2057.

Na štirirazredni deški ljudski šoli v Kranju je takoj definitivno popolniti nadučiteljska služba s postavnimi prejemki.

S to službo je za primerno nagrado spojeno tudi poučevanje na obrtni nadaljevalni šoli.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

Zadostno opremljene prošnje so predpisanim potom vlagati do dne 2. oktobra 1905 pri podpisnem uradu.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranju, dne 8. septembra 1905.*)
Za predsednika Ekel m. p.

Št. 1884.

Na dvorazredni ljudski šoli pri St. Petru je stalno oddati drugo učno mesto s postavnimi prejemki.

Pravilno opremljene prošnje je poslati tukajšnjemu uradu službenim potom do 15. oktobra 1905.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni na javnih ljudskih šolah na Kranjskem, se imajo izkazati z izpričevalom državnega zdravnika, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.

C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 9. septembra 1905.

*) Ta dva razpisa sta zopet samo v blaženi nemščini pisana; pri tem pa se rabi celo izključno le nemška skovanka Hülben za Voklo. Značilno je, da je nadpis na prvi strani slovenski z lastno-ročnim podpisom predsednika, notranje nemško besedilo pa ima ime le z m. p. Kakor vidimo, se je ime predsedujočega že tretjič izpremenilo, a nemškutarija je ostala vedno stara. Kdaj se bodo že vremena Kranjcem pri okrajnem glavarstvu zjasnila? Nam je te trdovratnosti že dovolj!

Šolske tiskovine

odobrene po dež. šolskem svetu priporoča tvrdka

Maks Šeber v Postojni.

Ravnokar je izšel

Ravnokar je izšel

ROČNI ZAPISNIK

z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Spodnje Štajerskem in Primorskem in z osebnim statusom kranjskega ljudsko-šolskega učiteljstva

za šolsko leto 1905/06., XII. letnik

Sestavil L. Jelenc.

Cena: Za 75 učencev 1 K 40 v, za 100 učencev 1 K 50 v, za 125 učencev 1 K 60 v, za 150 učencev 1 K 70 v.

Ročni zapisnik je prevzela letos »Zaveza avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev« od gosp. Štef. Primožiča v svojo last.

Naroča se obenem s šolskimi tiskovinami v tiskarni **Dragotina Hribarja** v Ljubljani ali pa **pri vodstvu Zaveze.**

Šolske tiskovine

priporoča

tiskarna **J. BLASNIKA** naslednikov
v **Ljubljani.**

Ne zabite
„Učiteljskega konvikta!“

Išče se letnik 1901.

„Popotnika“.

Kdo, pove upravništvo »Učit. Tovariša«.

Šolske tiskovine

odobrene po dež. šolskem svetu priporoča tvrdka

Dragotin Hribar v Ljubljani.

Od c. kr. šolske oblasti priporočene

metrske trakove

imam sedaj v zalogi v popolnoma novi in lepi izdelavi. Trakovi so sedaj **veliko cenejši** kot prejšnji, in so napravljene iz gladkega in trdnega, s platnom vložnega papirja.

Cena metrskega traka je:

v širokosti 5 cm po 16 vin. meter
» 10 » » 30 » »

Posamezne metre zlepi na zahtevo poljubno in brezplačno. 10 cm široke trakove oddajem navadno v dolžini 2 metrov.

Nadalje priporočam p. n. gg. učiteljem in sl. šolskim oblastim svojo

veliko zalogo papirnatega blaga in šolskih potrebščin

kakor vsakovrstnih zvezkov, prirejenih na podstavi skle-pov okrajne učiteljske konference ljubljanske, ki ustrezajo glede oblike, papirja in liniature vsem zakonitim predpisom in so pod jamstvom najboljši in najcenejši; dalje **peres, svinčnikov, radirk itd. itd**

Črnila iz prvih tovarn po izredno nizki ceni.

Atrolit

najnovejši kamen, iz katerega si vsakdo brez vsake pri-prave lahko napravi dobro in **najcenejše črnilo**. Dobi se v orig. škatljicah po 20, 30, 50 in 90 vin. iz katerih se napravi 1/4 l, 1/2 l, 1 in 2 l dobrega črnila.

Poštna naročila se izvršujejo takoj in točno.

Velika knjigoveznica.

Vezava vsakovrstnih knjig za šolske knjižnice itd.

Trdna vez! Najcenejša postrežba! Nizke cene!

Z odl. spoštovanjem se priporočam **Iv. BONAČ.**